

بیانیه رسالت سازمان

زینب نوردی

❖ رسالت (Mission) چیست؟

فلسفه وجودی سازمان (چرائی) را رسالت سازمان می نامند. هر سازمان در پاسخ به یک سری نیاز ایجاد میشود و هدف آن رفع آن نیاز می باشد بنابراین قبل از هر اقدام باید مشخص شود که چه نیازهایی منجر به تشکیل سازمان گردیده است؟

❖ نکات کلیدی:

- منابع محدود است و نمی توان به همه آنها پاسخ داد.
- نیازها نامحدود است.
- پاسخ دهی به همه نیازها امکانپذیر نیست.
- همه نیازها از وزن یکسانی جهت پاسخگویی برخوردار نیستند.
- پاسخ دهی به هر نیازی سهم مشخصی در تامین و حفظ و ارتقای سلامت ایفا می کند
- اولویت دهی پاسخ به نیازها از اهمیت ویژه ای برخوردار است.

❖ بیانیه رسالت سازمانی چیست؟

بیانیه رسالت یا *Mission statement* در حقیقت فلسفه وجودی سازمان را مشخص کرده و به سوالات زیر پاسخ می دهد:

۱. سازمان برای پاسخ دهی به چه نیازهایی بوجود آمده است؟
۲. برای پاسخ دهی به نیازها چه ماموریت و وظایفی را بر عهده گرفته است؟
۳. هدف و یا اهداف غائی از اجرای فعالیتهای فوق چیست؟
۴. مشتریان اصلی و مصرف کنندگان نهائی خدمات و یا تولیدات سازمان چه کسانی هستند؟
۵. برای تحقق اهداف فوق و انجام وظایف، رعایت چه ارزشها و باورهائی لازم و ضروری است؟

❖ اهمیت بیانیه رسالت سازمانی:

- هدف نهائی سازمان را عملاً مورد تاکید قرار می دهد.
- مبنا و معیار تخصیص منابع محسوب میشود.
- جو شناخته شده ای را بر سازمان حاکم می کند و راهنمای تدوین برنامه ها و فعالیتهای همه واحدها و افراد قرار می گیرد.
- زمینه انعطاف پذیری سازمانی را فراهم آورد.
- فعالیتهای و نتایج حاصله را جهت دهی می نماید.

❖ ویژگی های بیانیه ماموریت مناسب :

- آرمانی بودن
- کلی بودن
- وحدت بخش بودن
- الهام بخش بودن
- مستند بودن

❖ اجزاء بیانیه ماموریت :

- نوع خدمت - وظایف و کسب و کارهای اصلی
- خدمت گیرندگان و مصرف کنندگان خدمات و تولیدات
- قلمرو خدمت - منطقه تحت پوشش خدمات یا تولید
- ارزشهای محوری سازمان
- ویژگی ممتاز سازمان
- + یا - کانون توجه سازمان
- + یا - تکنولوژی

❖ ویژگیهای ارزشهای سازمانی :

- شفاف و قابل فهم باشد.

- قابل رویت باشد.
- مبنای رشد و یا عدم رشد در سازمان باشد.
- ارزشها باید همسو و هم افزا باشد.
- با اهداف سازمان مرتبط باشد.

❖ چگونه بیانیه رسالت را بنویسیم؟

- (۱) نوشتن بیانیه رسالت بصورت یک عبارت کامل
- (۲) تلفیق معرفی ، ماموریتها ، اهداف و ارزشهای سازمان در یک عبارت کامل و بیان ارزشهای سازمان بصورت جداگانه یا ادغام در متن بیانیه

➡ در ادامه رسالت چند سازمان بیان شده و یک مورد (رسالت سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی) تحلیل شده است:

➡ ماموریت شرکت نفت آموکو:

■ آموکو یک شرکت نفت جهانی است که در صنعت نفت و مواد آلی فعالیت می کند. ما در صدد کشف نفت بر آمده و محصولات و خدماتی با کیفیت عالی به مشتریان خود عرضه می کنیم . شرکت ما این مسئولیت را احساس می کند که از نظر مالی بازدهی مناسب نصیب سهامداران نماید ، رشد بلند مدت را تضمین کند و نسبت به محیط زیست و جامعه به تعهدات خود عمل نماید.

➡ ماموریت شرکت فایزر:

■ شرکت فایزر در زمینه مراقبت های بهداشتی در دنیا تحقیق میکند . ماموریت اصلی ما برآن است که در سراسر جهان با استفاده از دانش و روشهای علمی ، زندگی بهتر ، طولانیتر ، سالمتر ، پربارتر و لذت بخشتر برای مردم فراهم نماییم. شرکت دارای چهار بخش اصلی است: مراقبتهای بهداشتی ، لوازم پزشکی و دارویی ، صنایع غذایی و درمانگاههای حیوانات. ما در ۳۹ کشور جهان واحد تولیدی داشته و محصولات ما در سراسر جهان عرضه میشود.

🚩 ماموریت دانشکده بازرگانی دانشگاه سمیوستن:

■ ماموریت دانشکده مدیریت بازرگانی این است که در تایید و تقویت دانشگاه ایالتی سمیوستن به دانشجویان آموزش و تجربه لازم را بیاموزد تا آنها از نظر بازرگانی شهروندانی مولد شوند و بتوانند بعنوان عضوی ارزنده به جامعه خود خدمت نمایند و نیز دانشکده می کوشد که وسایل لازم را برای مطالعه و تحقیق در رشته های ذیربط و برای دانشجویان علاقمند فراهم سازد. برنامه های آموزشی در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد بگونه ای طراحی شده اند که دانشجویان با استعدادهای گوناگون بتوانند در محیط تجاری و بازرگانی پویا موفق شوند .

🚩 ماموریت وزارت بهداشت و خدمات انسانی امریکا :

■ ماموریت وزارت بهداشت و خدمات انسانی ، ارتقاء سلامتی و سعادت‌مندی مردم آمریکا از طریق ارایه اثر بخش خدمات بهداشتی و انسانی و تقویت و ترویج مستمر علوم پزشکی ، بهداشت عمومی و خدمات اجتماعی است .

🚩 معرفی سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی:

این سازمان در برنامه ریزی و تالیف کتابهای درسی(از دوره ابتدایی تا پایان دوره متوسطه)، ۷۵ سال قدمت دارد. ابتدا رد و قبول کردن تالیفات که هیات مشاوره در سال ۱۲۸۶ هجری شمسی تشکیل شده بود بر عهده داشت. اما در نهم تیرماه سال ۱۳۱۰ بنا به تصویب هیات دولت وقت ، چاپ و تالیف کتابهای درسی دوره ابتدایی در انحصار دولت قرار گرفت و به عهده اداره امتحانات و برنامه، گذاشته شد. این فعالیت در سال ۱۳۴۳ در قالب یک اداره کل (اداره کل مطالعات و برنامه ها) با حضور و مدیریت ۵ مستشار آمریکایی آغاز شد و در سال ۱۳۴۶ سازمان کتابهای درسی تاسیس گردید. در سال ۱۳۵۵ توسعه فعالیت‌های آن سازمان سبب شد که سازمان دیگری بنام سازمان پژوهش و نوسازی آموزشی ایجاد شود و در سال ۱۳۵۶ سازمان کتابهای درسی در این سازمان جدید ادغام شد. در اسفند ۱۳۵۸ با تصویب شورای انقلاب اسلامی، نام آن موسسه ادغامی به سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی (نام فعلی) تغییر یافت.

این سازمان علاوه بر تولید رسانه های آموزشی در زمینه علوم پایه، تکنولوژی و علوم تجربی به کودکان و نوجوانان مفاهیم ((اخلاق، معرفت، ارزشهای دینی، زیبایی شناسی، مشارکت، آزادی، استقلال، قداست کار و حرفه، خود شناسی،

قوانین و مقررات، نظم و انضباط، وجدان کاری مسئولیت، مهرورزی، احترام به بزرگتر، آزادمنشی، صلح، همدردی، عدالت خواهی، آداب معاشرت و ...) می آموزد.

رسالت سازمان:

((سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی سازمانی است که عهده دار وظایف پژوهشی و برنامه ریزی درسی در وزارت آموزش و پرورش کشور است. متعهد است به عنوان یک مرکز علمی و پژوهشی نسبت به تحقیق و بررسی در مسائل کیفی آموزش و پرورش، ارزیابی مستمر و تنظیم برنامه های تحصیلی، تالیف و تدوین کتابهای درسی و آماده سازی مدارس و موسسات آموزشی برای کاربرد وسایل و روشهای نو در جهت اعتلای کیفیت آموزش و پرورش اقدام نماید. تغییرات و تحولات در زمینه های علمی، پژوهشی و فناوری در سطوح مختلف ملی، منطقه ای و جهانی اقتضاء می نماید تا سازمان در جهت پویایی و بالندگی گام جدی تری برداشته و درجه و اعتبار سازمانی خویش را با حفظ هویت ایرانی-اسلامی به سطح سازمانهای مشابه و موفق جهان برساند. افتخار ما این است که در پاسخ به نیازهای دانش آموزان، معلمان، والدین و جامعه، برنامه ریزی و جهت گیری داشته و با فراهم سازی منابع و امکانات در سازمان بر فرایند و تضمین کیفیت تاکید کرده و خروجیهای مفید و مناسب که عمدتاً کتاب درسی و سایر منابع آموزشی و کمک آموزشی است را به مخاطبان و گیرندگان خدمات (مشتریان) تحویل دهیم. ما باید در جستجوی راههایی باشیم تا رضایت و اطمینان مخاطبان خود را کسب نماییم و از سوی دیگر، با نگاه به چشم انداز آینده، برنامه های سازمان را پی گیریم. بطوریکه فرایندها، خروجی مورد نظرمان را در نیل به اهداف سازمان تامین و تضمین کنند. به عبارت دیگر علاوه بر محصول و برونداد، کیفیت و چگونگی پیامد نیز از دغدغه های اصلی سازمان است.

رسالت سازمان درخور شعار انسانی نگاه کردن، علمی فکر کردن و حرفه ای عمل کردن در مقوله آموزش و پرورش و در پرتو تعالیم انسان ساز مکتب اسلام است. در این مسیر تاکید ما، راه گشودن برای فهم دنیای جدید، بهره گیری از فناوریهای اطلاعات و ارتباطات، مهندسی مجدد نظام اداری سازمان، جذب متناسب آراء و نقد و مقابله افکار است. با عنایت به نقش نیروی انسانی در تحقق جامعه آینده مبتنی بر چشم انداز ۲۰ ساله کشور و با توجه به ضرورت ساماندهی متناسب انسانی و نهادینه سازی مهارتهای زندگی و رفتارهای مناسب شهروندی کودکان و نوجوانان عزیز، ماموریت اصلی سازمان در برنامه چهارم توسعه (زمینه سازی برای تحکیم باورها، نگرشها و مهارتهای زندگی و تغییر کارکرد آموزشی به کارکرد فرهنگی و تربیتی در چارچوب اهداف و وظایف سازمانی می باشد.))

هدف کلی:

تولید و ارتقای کیفیت برنامه های درسی با تاکید بر تعمیق تربیت دینی، حفظ هویت ملی و بکارگیری رویکردهای نوین.

اهداف اختصاصی:

- ۱- بکارگیری رویکردهای نوین در برنامه های درسی
- ۲- بهبود فرایند برنامه ریزی درسی
- ۳- تحول و اصلاح برنامه های درسی دوره های مختلف تحصیلی با تاکید بر تغییر کارکرد آموزشی به کارکرد فرهنگی - تربیتی به منظور:
 - حفظ هویت ملی، ارزشهای فرهنگی و تعمیق تربیت دینی
 - تربیت شهروند ملی با مناسبات جهانی
 - توسعه مهارتهای دانایی
 - اشتغال سازنده (مفید)
 - زیستن و با هم زیستن
- ۴- بهبود کلیه فرایندهای مدیریتی و اجرایی سازمان
- ۵- توسعه پژوهشهای بنیادی و کاربردی در برنامه های درسی، ارزشیابی و نوآوری های آموزشی
- ۶- بهبود کیفیت تولید، چاپ و نشر مواد آموزشی

چشم انداز سازمان:

سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی، سازمانی است علمی، یادگیرنده و بالنده با برنامه های درسی و آموزشی کیفی و مبتنی بر دانایی متناسب با تحولات علمی، پژوهشی و فناوری، هویت ملی، ارزشهای فرهنگی و اسلامی که با تعامل سازنده با سازمانهای مشابه در سطوح ملی، منطقه ای و جهانی، زمینه های لازم برای تربیت دانش آموزانی دانا، توانا، دیندار و آماده برای زندگی باعزت را فراهم می سازد.

❖ تحلیل رسالت سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی:

۱- مشتری صوری سازمان، وزارت آموزش و پرورش کشور است اما مشتری اصلی و ریشه ای آن دانش آموزان، معلمان، والدین و جامعه هستند و سازمان با چنین توصیفی از مشتریان خود سعی در توسعه رسالت داشته که البته می توان اهداف شرکت را نیز توسعه بخشید و ماموریت را با فرازهای بلند ارائه کرد همانند کارگری که

- در احداث یک ساختمان مشارکت داشته و در بیان ماموریت خود بجای آنکه بگوید آجر روی آجر می گذارم ، از عبارت ((در حال ساختن یک برج هستیم)) استفاده می کند.
- ۲- محصول یا خدمت شرکت در واقع شامل تالیف و تدوین کتابهای درسی و آماده سازی مدارس و موسسات آموزشی برای کاربرد وسایل و روشهای نو در جهت اعتلای کیفیت آموزش و پرورش از طریق تحقیق و بررسی در مسائل کیفی آموزش و پرورش و ارزیابی مستمر و تنظیم برنامه های تحصیلی می باشد.
- ۳- حفظ هویت ایرانی-اسلامی ، رسیدن به سطح سازمانهای مشابه و موفق جهان، انسانی نگاه کردن، علمی فکر کردن و حرفه ای عمل کردن از جمله ارزشهای قابل قبول سازمان است.
- ۴- ویژگی بارز سازمان، تلاش در جهت جلب رضایت و اطمینان مخاطبان خویش است.
- ۵- فناوریهای اطلاعات و ارتباطات، مهندسی مجدد نظام اداری سازمان و جذب متناسب آراء و نقد و مقابله افکار از جمله تکنولوژیهای کاربردی سازمان می باشد.
- ۶- با توجه به نقش نیروی انسانی در تحقق جامعه آینده مبتنی بر چشم انداز ۲۰ ساله کشور ، مسئولیت اجتماعی سازمان عبات است از : (زمینه سازی برای تحکیم باورها، نگرشها و مهارتهای زندگی و تغییر کارکرد آموزشی به کارکرد فرهنگی و تربیتی در چارچوب اهداف و وظایف سازمانی .)
- ۷- به نظر می رسد این رسالت کامل بوده لیکن بسیار تفصیلی است به عبارتی باید حداقل گویی رعایت شود و در کوتاهترین کلام، بلندترین مفاهیم ارائه گردد، البته کلی گویی هم باید به شکلی باشد که همه مفاهیم را برساند.